

УДК 378.091.39:316.776(091)(438)

Юзик О. П.

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9586-6015>

Кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри природничо-математичної освіти,
Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
(Рівне, Україна), E-mail: olichkajuzuk@ukr.net

МЕДІАОСВІТА У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНФОРМАТИКИ У ПОЛЬЩІ: З ІСТОРІЇ СТАНОВЛЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ

Медіаосвіта активними темпами упроваджується в усі сфери та напрями підготовки здобувачів освіти як у закладах загальної середньої освіти так і ЗВО ((ЗВО – далі по тексту заклад вищої освіти) України. Особливо цінною є при реалізації основних завдань та напрямів освітніх програм ЗВО.

Мета роботи полягає у ґрунтовному вивченні та аналізі становлення та упровадження медіаосвіти при підготовці майбутніх учителів інформатики у Польщі.

Методологія. У процесі написання статті використовувався комплекс методів дослідження як теоретичних – аналіз і синтез, порівняння, систематизація, так і емпіричних – аналіз нормативних документів, освітніх програм з медіаосвіти, підручників та методичних посібників науковців Польщі.

Наукова новизна. Автором розглянуто в історичному аспекті становлення медіаосвіти у Європі та, зокрема, у Польщі. Розкрито основні положення про медіаосвіту, що були прийняті у квітні 1999 року у Відні, у тому числі заява учасників конференції про внесення медіаосвіти у шкільну програму деяких європейських держав того періоду. Вперше представлено програму з медіаосвіти «Primary Media Education» (1989), яка побудована на шести ключових запитаннях та відповідно до шести ключових понять (інституції медіа, типологія медіа, технологія створення медіа, мова медіа, адресати медіа, вміст медіа).

Встановлено, що у Польщі медіаосвіта була присутня в програмах навчання тільки з реформою освіти від 1999 року. Наведено програмні теми, які вивчалися у школах. Досліджено освітні функції медіа: описова, пояснювальна, прогностична, технічна (практична). Подано визначення терміну «медіа». У статті наведено прізвища науковців Польщі, які стоять у витоків становлення медіаосвіти та їх методичні та наукові посібники, підручники: 2002 р. – підручник «Навчання медіа» (Edukacja medialna) у складі робочої групи науковців Януша Гаїди (Janus Gajda), Станіслава Ющика (Stanisław Juszczyk), Броніслава Семєнєцькі (Bronisław Siemieniecki) та Казімежа Вента (Kazimierz Wenta); 2004 р. підручник із медіа, який містив теоретичну частину, методологію та приклади. Войціх Валат (Wojciech Walat); 2007 р. – Анджей Сердинські описав компетенції інформатично-медійні учителя, що було теж важливим у професійній підготовці майбутніх фахівців у сфері інформатики; 2008 р. – Олександр Пеух (Aleksandr Piecuch) розробив власну систему окремого напрямку дидактики інформатики – мультимедіа в теорії та практиці шкільній. Дані посібники та підручники широко застосувалися при підготовці вчителів інформатики та інших напрямів підготовки.

З'ясовано перелік компетентностей вчителя інформатики, що стосується теоретичних медіа-компетентній так і практичних. Показано сучасні можливості вчителя інформатики у виборі різноманітних мультимедіа через освітні сайти Польщі (на прикладі сайту «Edumax – zabawa-rozwoj-educacja»: <https://edumax.com.pl/>).

Висновки. Досвід сусідньої європейської держави Польщі з упровадження медіаосвіти надасть можливість підсилити роль даного напрямку в освіті та ефективним буде при підготовці вчителів інформатики в Україні.

Ключові слова: медіаосвіта у Польщі, медіакомпетентність, програма з медіаосвіти, науковці з медіаосвіти; підготовка вчителів інформатики у Польщі.

Постановка проблеми. Швидкий розвиток техніки та технологій почав все більше впливати на школу та ЗВО (заклад вищої освіти) у Польщі. Різні цифрові та інформаційні технології, технічні засоби щораз більше та успішно застосовуються в багатьох сферах життя, їх же можна використати для

оптимізації освітніх процесів. На цьому тлі з'явилося переконання, що привабливість та ефективність освіти буде збільшено за рахунок більш широкого використання технічних та медіа засобів навчання у роботі школи чи ЗВО.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній педагогічній науці України одним із важливих дослідницьких напрямів є дослідження, що стосуються професійної підготовки вчителів різних спеціальностей, у тому числі і вчителів інформатики. Ряд науковців таких як М. Жалдак, Н. Морзе, Г. Михалін, О. Спирін, С. Семеріков, С. Яшанов приділяють увагу вивченню особливостей професійної підготовки вчителя інформатики в Україні. М. Шишкіна та І. Войтович детально зупиняються на можливостях запровадження хмарної освіти при підготовці бакалаврів напряму «Інформатика». Я. Морітз, О. Кучай досліджують професійну підготовку вчителя у Польщі. Ю. Пелех, О. Юзик вивчають систему професійної підготовки вчителів інформатики у Польщі. Н. Бахмат, Д. Бачинський аналізують досвід запровадження медіаосвіти у заклади освіти розвинутих країн світу.

Проте, відсутні дослідження, які б стосувалися власне вивчення медіаосвіти у історичному вимірі та запровадженню її у професійну підготовку вчителів інформатики у Польщі.

Мета статті – показати початки становлення та запровадження медіа у Польщі та розкрити взаємозв'язок із медіаосвітою та її важливістю при підготовці майбутніх учителів інформатики у Польщі.

Методологія. У процесі написання статті використовувався комплекс методів дослідження як теоретичних – аналіз і синтез, порівняння, систематизація, так і емпіричних – аналіз нормативних документів, освітніх програм з медіаосвіти, підручників та методичних посібників науковців Польщі.

Основні результати дослідження. Друга половина ХХ століття часто визначається як епоха медіа. Особливу роль у процесі інформування та спілкування відіграють електронні засоби масової інформації. Вони забезпечують доступність інформації, вони дозволяють людині діяти швидко і точно. Роль засобів масової інформації в сучасному світі така велика, як ніколи раніше. Медіа не лише заволодили вільним часом людей і стали головним носієм інформації та соціальної комунікації, але й стали інструментами навчання та інтелектуальної праці людини. Люди, які не можуть користуватися новітніми електронними медіа, будуть позбавлені інформації і не зможуть йти в ногу з розвитком цивілізації.

У квітні 1999 р. у Відні під патронатом ЮНЕСКО зібралися експерти з 33 країн світу, щоб затвердити програмні положення медіаосвіти в епоху глобалізації та інформаційного суспільства. Ось найважливіші з прийнятих там положень:

– Медіаосвіта повинна охоплювати друковане слово, графіку і звук, а також рухомі й нерухомі картини, що демонструються за допомогою будь-якого виду техніки.

– Медіаосвіта повинна готувати людей до розуміння комунікаційних медіа, які діють в їх країнах, та способів їх діяльності, а також навчити людей користуватися медіа з метою спілкування з іншими.

Визнаючи відмінності у характері й розвитку медіаосвіти в різних країнах, учасники конференції у Відні «Медіаосвіта і цифрова епоха» виступили з заявою, щоб медіаосвіта була внесена до шкільних програм в окремих країнах, і в той же час зберігала характер неформальної й безперервної освіти (за Schretter, 2000 із [5, 21-24]).

Отже, в цілому світі виникають і функціонують різні програми й форми медіаосвіти. На деякі з них ми звернемо детальнішу увагу. Наприклад, у Британському Інституті Кіно опрацьовано програмну пропозицію медіа освіти для дітей у ранньому дошкільному віці під назвою «Primary Media Education» (1989). Існує припущення, що головною метою медіа освіти повинен бути розвиток критичного мислення дітей відносно медіа, але найкраще це досягнути шляхом аналізу й створення медіа повідомлень. Програма освіти упорядкована навколо шести ключових питань.

1. Хто повідомляє і для чого? /інституції медіа/. Відповідь на це питання передбачає ознайомлення учнів з інституціями та іншими суб'єктами, що продукують медіа: а саме: телебачення, радіо, кіностудії, рекламні агентства, друкарні та інші медіа інституції.

2. Які існують типи, види і категорії медіа? /типологія медіа/. Виділяються різного виду поділи і типологія медіа, напр., друковані й екранні, телевізійні, радіо, кіно; образі, звукові, аудіовізуальні, мультимедійні; документальні і креативні.

3. Як медіа запроектовані і виконані? /технологія створення медіа/. У зв'язку з цим питанням обговорюються різні техніки і технології проектування і створення медіа повідомлень. Передбачаються також практичні вправи в області проектування і виконання простих медіа повідомлень, напр. виконання фото, звукозапису чи відеофільму.

4. Звідки відомо, що це означає? /мова медіа/. Тут з'ясовується, якою мовою, тобто кодом, користуються окремі медіа? Як слід розшифрувати цю мову, щоб правильно зрозуміти повідомлення? Яку структуру і форму можуть і повинні мати медіа повідомлення?

5. Хто сприймає медіа і з яким результатом? /адресати медіа/. Проводяться різноманітні аналізи медіальної публіки, а отже, до кого адресовані медіа повідомлення, як адресати вибирають, засвоюють і реагують на різноманітні (вербальні, образні, образно-словесні) медіа тексти.

6. Який зміст представляють медіа? /вміст медіа/. Тут предметом аналізу є зв'язки між медіа повідомленнями і реальною дійсністю: актуальними подіями, конкретними місцями, людьми, ідеями. У Польщі медіаосвіта почала бути присутня в програмах навчання тільки з реформою освіти від 1999 р. У Програмній основі, яка визначає обсяг і характер предметів навчання в школі, є освітній напрям під назвою «Читання та медіаосвіта», зміст якої може бути реалізований в рамках інших предметів або теж у формі самостійних освітніх занять. Програмна основа передбачає реалізацію читання та медіаосвіти у базовій школі, гімназії та ліцеях. Для представлення характеру цієї галузі навчання наведемо програмні теми, передбачені для реалізації в базових школах.

- Історія журналу, книги і медіа повідомлень.
- Інформаційні видавництва. Популярно-наукова література. Дитячі й молодіжні журнали.
- Каталоги. Картотеки. Автоматизована система пошуку даних.
- Процес спілкування, його складові і соціальний контекст.
- Спілкування вербальне і невербальне; безпосереднє і медіальне.
- Види медіа, їх суть і принципи функціонування.
- Функція і характеристика медіальних повідомлень: друківаних, образних, аудіовізуальних і мультимедійних [5, 22].

Медіа виконують широкі освітні функції. Вони прискорюють та полегшують комунікаційні процеси в сенсі швидкої передачі повідомлень та отримання інформації, яка недоступна для безпосереднього спостереження. Медіа є факторами, що стимулюють розвиток людини. Вони дуже ефективно просувають системи цінностей, формують переконання та настрої людей, особливо дітей та підлітків. Завдяки своїм унікальним властивостям та можливостям медіа отримали величезне визнання.

Освітня технологія має справу із медіа головним чином у дидактичному аспекті, описуючи їх роль у підвищенні ефективності процесу викладання та навчання. Тим часом медіа впливають не лише на ефективність освітнього процесу, а й, перш за все, на формування системи цінностей, переконань та настроїв здобувачів освіти.

Термін «медіа» за О. Пецух означає об'єкти, засоби передачі, інформаційно-комунікаційні установи, такі як: радіо, телебачення, фільми, комп'ютери, Інтернет, а також газети, журнали, плакати, книги, компакт-диски, касети, диски з пристроями, що служать для їх відтворення. Загальною рисою всіх цих об'єктів (матеріалів, пристроїв, установ) є те, що вони передають інформацію у формі повідомлення, а також забезпечують отримання інформації та комунікацію. Тому засоби масової інформації є сполучною ланкою між людиною та усім, що виходить за рамки її безпосереднього огляду та досвіду [5, 15].

Дослідницьку увагу дидактики привертають передусім так звані малі медіа – дидактичні засоби. Медіа-педагогіка формує твердження описового, з'ясувального і директивного характеру.

Є ряд науковців Польщі, які вивчали питання становлення та упровадження медіа в освітній процес шкіл та закладів вищої педагогічної освіти. Найперші навчальні видання були: 2002 р. – підручник «Навчання медійне» (Edukacja medialna) у складі робочої групи науковців Януша Гайди (Janus Gajda), Станіслава Ющика (Stanisław Juszczyk), Броніслава Семенецькі (Bronisław Siemieniecki) та Казімежа Вента (Kazimierz Wenta) [3].

У 2004 році у Польщі був виданий підручник із медіа, який містив теоретичну частину, методологію та приклади. Войціх Валат (Wojciech Walat) [6]. У 2007 році Анджей Сердинські описав компетенції інформатично-медійні учителя, що було теж дуже важливим для важливості підготовки майбутніх фахівців у сфері інформатики [8]. Олександр Пецух (Aleksandr Piecuch) у 2008 році розробив власну систему окремого напрямку дидактики інформатики – мультимедіа в теорії та практиці шкільній [1].

Теоретичні й емпіричні праці, що реалізуються в рамках медіа-педагогіки, охоплюють, між іншим, такі питання: багатоаспектний аналіз властивостей і можливостей медіа, визначення освітніх функцій медіа, відкриття і з'ясування механізмів навчання з медіа, дослідження ефективності впливу медіа на формування агресії у дітей і молоді, моделювання медіа повідомлень дидактичного і виховного характеру, опрацювання методики використання медіа у процесах навчання, виховання, самоосвіти, створення концепції дистанційного навчання і паралельного навчання.

Щоб повністю реалізувати названі цілі й завдання, медіа-педагогіка, як і інші дисципліни, повинна виконувати такі функції (за О. Пецухом):

1) описову (діагностичну) – йдеться про відповідь на питання: як воно є? Предметом опису й аналізу будуть: суть і розвиток медіа, різного виду освітні ситуації, викликані медіа, наслідки їх впливу: позитивні і негативні і т.д.

2) пояснювальну (експлікаційну) – чому є саме так і так? Описувані факти, напр. ефекти впливу медіа повинні бути пояснені шляхом посилання на перевірені знання й теорію з різних наукових дисциплін; зокрема базових для педагогіки, а отже психології, соціології, філософії, техніки.

3) прогностичну – як буде? Маючи опис і пояснення можна передбачити, наприклад, які можуть бути виховні наслідки подальшого, настільки інтенсивного створення й поширення фільмів, наповнених насиллям і агресією;

4) технічну (практичну) – як діяти, щоб досягнути те й те? Ця функція є особливо важливою – вона зобов'язує медіа-педагогіку формулювати вказівки, рекомендації, директиви практичних дій відносно свідомого і критичного [5, 17].

Якщо говорити про компетентності, якими повинен володіти вчитель інформатики, то на думку Анджея Сердинського (Andrzej Serduński) на початку ХХ століття виділялися базові навички вчителя, що складають теоретичні медіа-компетенції, включають знання корпусу, роботи та експлуатації таких цифрових технологічних пристроїв, як: мультимедійний комп'ютер, відео проектор, графоскоп, струменеві та лазерні принтери, сканер, цифровий фотоапарат, стереопрогравач, відео-програвач, цифрова камера, цифрове телебачення, ксерокс та бездротова звукова система [8]. Вимоги до медіа з кожним роком дуже і дуже зростають. Учитель інформатики повинен добре розбиратися в потоці інформації, що стосується медіапедагогіки та медіаосвіти. У Польщі є сайт із новинками медіаосвіти (<https://edumax.com.pl/>). Який має назву «Edumax – zabawa-rozwoj-educacja». Даний сайт містить також вкладку «Мультимедіа». Розкриваючи її, можна побачити різновиди мультимедіа: інтерактивні монітори, інтерактивні набори моніторів, активна рада 2020, інтерактивні дошки, інтерактивні набори дошки, дистанційне навчання, мультимедійні освітні програми, мультимедійні проєктори, набори та візуалізатори. Зацікавлює вкладка з назвою «Мультимедійні освітні програми». Розгорнувши її, знаємо, що вона містить наступні категорії: «Програмування в школі», «Didakta – мультимедійні освітні програми для дитячих садків», «Мультимедійні освітні програми для шкіл», «Особливі освітні програми».

Вибравши «Програмування в школі», а у ньому вкладку «Я вмію програмувати», появляются пропозиції наступної медіаосвітньої програми з наступним описом: «Я вмію програмувати» – це набір сценаріїв уроків та різноманітних навчальних посібників протягом 3-х шкільних років, що дозволяють дітям з 1-3 класів початкової школи потрапити у світ програмування. Сценарії та матеріали підготовлені таким чином, що їх легко може використовувати кожен із вчителів початкової освіти і не вимагає спеціальної ІТ-підготовки. Все, що нам знадобиться, – це основи оперативного мислення, які створюються на цьому етапі розвитку дитини на основі конкретних прикладів, що відповідають віку [7].

У вкладці «3D принтери» зацікавила пропозиція «Лабораторія 3D друку BANACH». Дана лабораторія містить відео-представлення тривалістю 1 хв 57 с. та короткий опис наступного змісту: «Магія, технології та креативність - все це в одному. 3D-лабораторія Banach – це готовий набір приладів, таких як 3D-принтер та 3D-ручки, проєкти та сценарії, підготовлені відповідно до чинної основної навчальної програми з метою зацікавлення учнів у класах, включаючи математику та природничі науки в 4-8 класах. Використовуючи 3D-друк, можемо, наприклад, надрукувати: допоміжні засоби для проведення занять, навчальні посібники, які можна роздати студентам, такі як ксерокопії, мотивація нагород за навчання студентів, самостійно розроблені предмети. 3D-лабораторія Banach – це готовий набір приладів, таких як 3D-принтер та 3D-ручки, разом із робочими картками, підготовленими для роботи зі студентами» [4].

Висновки. Таким чином у Польщі медіаосвіта протягом більше трьох десятиріч займає активну освітню позицію. Дане питання широко вивчається провідними науковцями Республіки Польщі, розробляються навчальні програми, підручники, навчальні посібники як для дітей раннього дошкільного віку так і для підготовки майбутніх вчителів інформатики. Відповідно до компетентностей вчителя інформатики та вимог сучасного медіаінформаційного та цифрового простору у Польщі пропонуються різноманітні засоби медіа для навчання школярів. Спектр пропозицій від мультимедійних засобів навчання та до мультимедійних освітніх програм. Акцент робиться і на медіаосвіті з програмуванням.

Перспективами подальших досліджень вбачаємо у всебічному та ґрунтовному вивченні модулів дисципліни «Медіаосвіта», яка вивчається ліценціантами спеціальності «Informatyka nauczycielska» та магістрами, які навчаються на вчителя інформатики у системі післядипломної освіти. Доречно буде поглиблено та ґрунтовно здійснити аналіз форм, методів та засобів навчання даної дисципліни викладачами ЗВО у Польщі.

References

1. Dydaktyka informatyki: multimedia w teorii i praktyce szkolnej / pod red. Waldemara Furmanka, Aleksandra Piecucha. Rzeszów : Uniwersytet Rzeszowski, 2008. 211 s.
Waldemar Furmank, Aleksandr Piecuch (Ed.) (2008). Dydaktyka informatyki : multimedia w teorii i praktyce szkolnej [Informatics didactics: multimedia in school theory and practice]. Rzeszów, Poland: Uniwersytet Rzeszowski.
2. Edukacja medialna w społeczeństwie informacyjnym / pod red. Stanisława Juszczyka. Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, cop. 2002. 247 s.
Stanisław Juszczyk (Ed.) (2002). Edukacja medialna w społeczeństwie informacyjnym [Media education in the information society]. Toruń, Poland : Wydaw. Adam Marszałek.

3. Edukacja medialna / Janusz Gajda, Stanisław Juszczak, Bronisław Siemieniecki, Kazimierz Wenta; Uniwersytet Mikołaja Kopernika. Instytut Pedagogiki. Toruń : Wydaw. Adam Marszałek. cop. 2002. Gajda J, Juszczak S., Siemieniecki B., Wenta K. (2002). Edukacja medialna [Media education]. Toruń, Poland : Wydaw. Adam Marszałek.
4. Laboratorium druku BANACH 3D. URL : <https://edumax.com.pl/product-pol-5406-Laboratorium-druku-BANACH-3D.html>.
Laboratorium druku Banach 3D [Banach 3D printing laborator] (2021). Retrieved from <https://edumax.com.pl/product-pol-5406-Laboratorium-druku-BANACH-3D.html>
5. Piecuch, A. Znaczenie standardów przygotowania nauczycieli w zakresie technologii informacyjnej i informatyki. *Dydaktyka informatyki. Problemy metodyki*, P. 225-230. URL : <http://www.di.univ.rzeszow.pl/tom%202.pdf>
6. Piecuch, A. (2004). Znaczenie standardów przygotowania nauczycieli w zakresie technologii informacyjnej i informatyki [The impotence of standards' of information technology and data training]. *Dydaktyka informatyki. Problemy metodyki – Didactics of Informatics. Problems of methodology*, 225-230. Retrieved from <http://www.di.univ.rzeszow.pl/tom%202.pdf>
7. Podręcznik multimedialny : teoria, metodologia, przykłady / Wojciech Walat. Rzeszów : Uniwersytet Rzeszowski, 2004.
Walat W. (2004). Podręcznik multimedialny : teoria, metodologia, przykłady [Multimedia textbook: theory, methodology, examples]. Rzeszów, Poland : Uniwersytet Rzeszowski.
8. Umiem programować. URL : <https://edumax.com.pl/product-pol-4678-Umiem-programowac.html>
Umiem programować (2021). [I know how to program]. Retrieved from <https://edumax.com.pl/product-pol-4678-Umiem-programowac.html>.
9. Serdyński A. Kompetencje informatyczno-medialne nauczyciela. Kraków : Wydaw. Naukowe US, 2007. 188 s. Serdyński ,A. (2007). Kompetencje informatyczno-medialne nauczyciela [Teacher's IT and media competences]. Kraków, Poland : Wydaw. Naukowe US.
10. Юзик О. Професійне підвищення кваліфікації вчителів інформатики в Україні та Республіці Польщі. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2020, Т. 4, вип. 30. С. 293-298.
Yuzyk, O. (2020). Profesiynne pidvyshchennya kvalifikatsiyi vchyteliv informatyky v Ukrayini ta Respublitsi Pol'shchi [Professional advanced training of informatics teachers in Ukraine and the Republic of Poland]. *Aktual'ni pytannya humanitarnykh nauk – Actual issues of humanitarian sciences*, 2020, 4, 30, 293-298.

Yuzyk O.

ORCID: 0000-0001-9586-6015

*Associate Professor of Natural
Sciences and Mathematics Education, PhD,
Rivne regional Institute of postgraduate pedagogical education,
(Rivne, Ukraine), E-mail: olichkajuzuk@ukr.net*

MEDIA EDUCATION IN THE TRAINING OF FUTURE TEACHERS OF COMPUTER SCIENCE IN POLAND: THE HISTORY OF FORMATION AND IMPLEMENTATION

Media education is being actively introduced in all spheres and areas of training of both applicants in general secondary education institutions and higher education institutions (HEIs; hereinafter referred to as higher education institutions) in Ukraine. It is especially valuable in the implementation of the main tasks and areas of educational programs of higher education institutions.

The purpose is to thoroughly study and analyze the formation and implementation of media education in the training of future computer science teachers in Poland.

Methodology. In the process of writing the article used a set of research methods as theoretical – analysis and synthesis, comparison, systematization and empirical – analysis of regulations, educational programs on media education, textbooks and manuals of Polish scientists

Scientific novelty. The article considers the historical aspect of the formation of media education in Europe and in particular in Poland. The main provisions on media education, adopted in April 1999 in Vienna, are revealed, including the statement of the conference

participants on the inclusion of media education in the school curriculum of some European countries of that period. The article presents the media education program «Primary Media Education» (1989), which is based on six key issues and according to six key concepts (media institutions, media typology, media creation technology, media language, media recipients, media content).

It has been established that in Poland, media education was present in curricula only with the 1999 education reform. The program topics that were studied in schools are given. The educational functions of the media are studied: descriptive, explanatory, prognostic, technical (practical). The definition of the term "media" is given. The article presents the names of Polish scientists who are at the origins of media education and their methodological and scientific manuals, textbooks: 2002 – textbook "Media Education" (Edukacja medialna) in the working group of scientists Janusz Gajda, Stanisław Juszczyk, Bronisław Siemieniecki and Kazimierz Wenta; 2004 textbook on media, which contained a theoretical part, methodology and examples, Wojciech Walat; 2007 – Andrzej Serdynski described the competencies of computer science teachers, which was also very important in the training of future specialists in the field of computer science; 2008 – Aleksandr Piecuch developed his own system of a separate direction of computer science didactics – multimedia in the theory and practice of school. These manuals and textbooks have been widely used in the training of teachers of computer science and other areas of training.

The article lists the competencies of a computer science teacher, both theoretical and practical media competencies. The modern possibilities of a computer science teacher in the choice of various multimedia through educational sites of Poland are shown (on the example of the site «Edumax – zabawa-rozwoj-edukacja»: <https://edumax.com.pl/>).

Conclusions. The experience of the neighboring European state of Poland in the introduction of media education will provide an opportunity to strengthen the role of this area in education and will be effective in training computer science teachers in Ukraine.

Key words: media education, media competence, media education program, media education scientists; training of computer science teachers in Poland; site with media support; educational functions of the media.

Стаття надійшла до редакції 18.03.2021

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор Г. П. Пустовіт